

V Bruseli 13. júna 2022
(OR. fr, en)

9767/22

ECOFIN 556
UEM 160
SOC 351
EMPL 233
COMPET 454
ENV 555
EDUC 224
RECH 347
ENER 263
JAI 818
GENDER 96
ANTIDISCRIM 76
JEUN 107
SAN 352

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	9420/22 - COM(2022) 601 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2022

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady v znení, ktoré revidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady, vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2022) 601 final.

ODPORÚČANIE RADY

Z ...,

ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2022

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241², ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytuje finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. Prispieva k obnove hospodárstva a vykonávaniu udržateľných reforiem a investícií zvyšujúcich rast, najmä na podporu zelenej a digitálnej transformácie, a zároveň posilňuje odolnosť hospodárstiev členských štátov a ich potenciálny rast. Okrem toho prispieva aj k posilneniu udržateľných verejných financií a k podpore rastu a tvorby pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte. Maximálny finančný príspevok pre členský štát v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bude aktualizovaný v júni 2022 v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Komisia 24. novembra 2021 prijala ročný prieskum udržateľného rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2022. Náležite zohľadnila sociálny záväzok z Porta k ďalšiemu vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv vyhláseného Európskym parlamentom, Radou a Komisiou 17. novembra 2017, podpísaný 7. mája 2021. Európska rada 25. marca 2022 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2022. Komisia 24. novembra 2021 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011³ aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Rakúsko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2022, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala 5. apríla 2022 odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny⁴ (ďalej len „odporúčanie na rok 2022 týkajúce sa eurozóny“) a 14. marca 2022 spoločnú správu o zamestnanosti.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Odporúčanie Rady z 5. apríla 2022 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Invázia Ruska na Ukrajinu, ktorá nasledovala po globálnej pandémie, výrazne zmenila geopolitický a hospodársky kontext. Vplyv tejto invázie na hospodárstva členských štátov sa prejavil okrem iného vyššími cenami energií, potravín a surovín a horšími vyhliadkami rastu. Vyššie ceny energií veľmi negatívne ovplyvňujú predovšetkým najzraniteľnejšie domácnosti, ktoré žijú v energetickej chudobe alebo sú ňou ohrozené, ako aj podniky, ktoré najviac pociťujú prudký nárast cien energií. Okrem toho Únia zažíva bezprecedentný prílev ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Vplyv hospodárskych dôsledkov útočnej vojny Ruska sa v členských štátoch prejavuje v rôznej miere. V tejto súvislosti bola vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382⁵ dňa 4. marca 2022 prvýkrát aktivovaná smernica Rady 2001/55/ES⁶, ktorou sa vysídleným osobám z Ukrajiny udeľuje právo na oprávnený pobyt v Únii, ako aj prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave, na trh práce, k zdravotnej starostlivosti, bývaniu a sociálnemu zabezpečeniu.

⁵ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana (Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, s. 1).

⁶ Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12).

- (4) Vzhľadom na rýchlo sa meniacu hospodársku a geopolitickú situáciu bude európsky semester v roku 2022 pokračovať vo svojej rozsiahlej koordinácii hospodárskych politík a politík zamestnanosti a zároveň sa bude vyvíjať v súlade s požiadavkami na vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako sa uvádza v ročnom prieskume udržateľného rastu na rok 2022. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa vykonávali prijaté plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány riešia všetky príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v cykloch európskeho semestra 2019 a 2020 alebo ich významnú podskupinu. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019 a 2020 sú naďalej rovnako relevantné aj pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli revidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241, a to popri akýchkoľvek iných odporúčaníach pre jednotlivé krajiny vydaných do dátumu predloženia takýchto revidovaných, aktualizovaných alebo zmenených plánov.
- (5) Všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu je aktívna od marca 2020. Komisia vo svojom oznámení z 3. marca 2021 s názvom „Rok od vypuknutia pandémie COVID-19: reakcia fiškálnej politiky“ vyjadrila názor, že rozhodnutie o deaktivácii alebo pokračovaní v uplatňovaní všeobecnej únikovej doložky by sa malo prijať po celkovom posúdení stavu hospodárstva, pričom kľúčovým kvantitatívnym kritériom by mala byť úroveň hospodárskej činnosti v Únii alebo eurozóne v porovnaní s predkrízovými úrovňami (z konca roku 2019). Zvýšená neistota a výrazné riziká horšieho než očakávaného vývoja v súvislosti s hospodárskym výhľadom v kontexte vojny v Európe, bezprecedentné zvyšovanie cien energií a pokračujúce narušenia dodávateľských reťazcov si vyžadujú predĺženie uplatňovania všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu aj v roku 2023.

- (6) V súlade s prístupom uvedeným v odporúčaní Rady z 18. júna 2021⁷, ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2021, sa celkové zámery fiškálnej politiky v súčasnosti najlepšie merajú ako zmena primárnych výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou COVID-19), ale so započítaním výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie, vo vzťahu k strednodobému potenciálnemu rastu⁸. Nad rámec celkových zámerov fiškálnej politiky a s cieľom posúdiť, či je vnútroštátna fiškálna politika obozretná a či jej zloženie prispieva k udržateľnej obnove v súlade so zelenou a digitálnou transformáciou, sa pozornosť venuje aj vývoju primárnych bežných výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou COVID-19) a investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov⁹.

⁷ Odporúčanie Rady z 18. júna 2021, ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2021 (Ú. v. EÚ C 304, 29.7.2021, s. 93).

⁸ Odhady týkajúce sa zámerov fiškálnej politiky a ich zložiek uvedené v tomto odporúčaní sú odhady Komisie založené na predpokladoch, z ktorých vychádza prognóza Komisie z jari 2022. Komisiou odhadovaný strednodobý potenciálny rast nezahŕňa pozitívny vplyv reforiem, ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti a ktoré môžu posilniť potenciálny rast.

⁹ Nie sú financované z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

- (7) Komisia 2. marca 2022 prijala oznámenie poskytujúce všeobecné usmernenia v oblasti fiškálnej politiky na rok 2023 (ďalej len „fiškálne usmernenia“) a ktorého cieľom bolo podporiť prípravu programov stability a konvergenčných programov členských štátov, a tým posilniť koordináciu politík. Komisia konštatovala, že na základe makroekonomického výhľadu prognózy zo zimy 2022 bude v roku 2023 zrejme vhodné prejsť z podporných súhrnných zámerov fiškálnej politiky z rokov 2020 – 2022 na všeobecne neutrálne súhrnné zámery fiškálnej politiky, pričom treba pohotovo reagovať na vyvíjajúcu sa hospodársku situáciu. Komisia oznámila, že fiškálne odporúčania na rok 2023 by mali byť pre jednotlivé členské štáty aj naďalej diferencované, pričom by sa v nich mali zohľadňovať možné cezhraničné účinky presahovania. Komisia vyzvala členské štáty, aby usmernenia zohľadnili vo svojich programoch stability a konvergenčných programoch. Komisia sa zaviazala, že bude pozorne monitorovať hospodársky vývoj a podľa potreby upraví svoje politické usmernenia, a to najneskôr v rámci jarného balíka európskeho semestra koncom mája 2022.
- (8) Pokiaľ ide o fiškálne usmernenia, vo fiškálnych odporúčaníach na rok 2023 je zohľadnený zhoršený hospodársky výhľad, zvýšená neistota a ďalšie riziká horšieho než očakávaného vývoja, ako aj vyššia inflácia v porovnaní s prognózou Komisie zo zimy 2022. Na základe uvedených skutočností je v rámci fiškálnej reakcie nutné zvýšiť verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, ako aj prostredníctvom cielených a dočasných opatrení zachovať kúpnu silu najzraniteľnejších domácností s cieľom zmierniť vplyv zvýšenia cien energií a pomôcť obmedziť inflačné tlaky vyplývajúce z druhotných účinkov. Fiškálna politika musí zostať pružná, aby sa prispôsobila rýchlo sa vyvíjajúcim okolnostiam vrátane výziev vyplývajúcich z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, pokiaľ ide o obranu a bezpečnosť, a musí byť diferencovaná v jednotlivých členských štátoch v závislosti od ich fiškálnej a hospodárskej situácie, a to aj z hľadiska ich expozície voči kríze a prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny.

- (9) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Rakúsko predložilo Komisii 30. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie stanovenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Rakúska¹⁰. Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241, v ktorom sa uvedie, že Rakúsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.
- (10) Rakúsko predložilo 27. apríla 2022 svoj národný program reforiem na rok 2022 a 28. apríla 2022 svoj program stability na rok 2022 v súlade s lehotou stanovenou v článku 4 nariadenia (ES) č. 1466/97. Obidva programy sa s cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi posudzovali spoločne. V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2022 zohľadňujú aj polročné správy Rakúska o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní jeho plánu obnovy a odolnosti.

¹⁰ ST 10159/2021; ST 10159/2021 ADD 1; ST 10159/2021 COR 1.

- (11) Komisia 23. mája 2022 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Rakúska na rok 2022. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Rakúsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu prijatých Radou v rokoch 2019, 2020 a 2021, a na základe hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti sa zhodnotilo vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Rakúskom. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s tými výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami vrátane výziev vyplývajúcich z invázie Ruska na Ukrajinu. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Rakúska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.
- (12) Komisia 23. mája 2022 vydala správu podľa článku 126 ods. 3 zmluvy. V tejto správe sa rozoberala rozpočtová situácia Rakúska, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2021 presiahol referenčnú hodnotu 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) stanovenú v zmluve. V správe sa konštatovalo, že kritérium deficitu nebolo dodržané. V súlade s oznámením z 2. marca 2022 Komisia na jar 2022 nenavrhol začatie nových postupov pri nadmernom deficite, pričom na jeseň 2022 opätovne posúdi možnosť ich začatia.

(13) Rada vo svojom odporúčaní z 20. júla 2020¹¹ odporučila Rakúsku, aby v súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijalo v rokoch 2020 a 2021 všetky potrebné opatrenia na účinné riešenie pandémie COVID-19, posilnenie hospodárstva a podporu následnej obnovy. Zároveň mu odporučila, aby – ak to hospodárske podmienky umožnia – uskutočňovalo fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní investícií. Podľa údajov overených Eurostatom deficit verejných financií Rakúska klesol z 8,0 % HDP v roku 2020 na 5,9 % HDP v roku 2021. V rámci reakcie fiškálnej politiky Rakúsko v roku 2021 podporovalo obnovu hospodárstva, pričom objem dočasných núdzových opatrení sa znížil zo 4,8 % HDP v roku 2020 na 4,3 % HDP v roku 2021. Opatrenia, ktoré Rakúsko prijalo v roku 2021, boli v súlade s odporúčaním Rady z 20. júla 2020. Diskrečné rozpočtové opatrenia, ktoré vláda prijala v rokoch 2020 a 2021, boli väčšinou dočasné alebo vyvážené kompenzačnými opatreniami. Zároveň však niektoré diskrečné opatrenia, ktoré vláda prijala v období 2020 – 2021, neboli dočasné ani vyvážené kompenzačnými opatreniami, pričom išlo najmä o značné daňové úľavy pre domácnosti a podniky v rámci tzv. ekologicko-sociálnej daňovej reformy. Podľa údajov overených Eurostatom verejný dlh klesol z 83,3 % HDP v roku 2020 na 82,8 % HDP v roku 2021.

¹¹ Odporúčanie Rady z 20. júla 2020, ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2020 (Ú. v. EÚ C 282, 26.8.2020, s. 129).

(14) Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie v programe stability na rok 2022, je realistický. Vláda predpokladá, že reálny HDP sa v roku 2022 zvýši o 3,9 % a v roku 2023 o 2,0 %. Na porovnanie, v prognóze Komisie z jari 2022 sa v roku 2022 predpokladá rast reálneho HDP na úrovni 3,9 % a v roku 2023 na úrovni 1,9 %. Vláda vo svojom programe stability na rok 2022 očakáva, že celkový deficit sa v roku 2022 zníži na 3,1 % HDP a v roku 2023 na 1,5 % HDP. Zníženie v roku 2022 odráža najmä silný rast hospodárskej činnosti a ukončenie väčšiny núdzových opatrení. V prípade neexistencie iných opatrení, ako sú opatrenia týkajúce sa zvýšených cien energie, by deficit klesol ešte výraznejšie. Podľa programu stability na rok 2022 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP klesne v roku 2022 na 80,0 % a v roku 2023 na 77,1 %. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2022 predpokladá deficit verejných financií na úrovni 3,1 % HDP v roku 2022 a 1,5 % HDP v roku 2023. Tieto údaje sú v súlade s deficitom predpokladaným v programe stability na rok 2022. V prognóze Komisie z jari 2022 sa počíta s podobným pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 80,0 % v roku 2022 a 77,5 % v roku 2023. Podľa prognózy Komisie z jari 2022 sa strednodobý (desaťročný priemerný) rast potenciálneho HDP odhaduje na 1,2 %. Tento odhad však nezahŕňa vplyv reforiem, ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti a môžu posilniť potenciálny rast Rakúska.

- (15) Vláda v roku 2022 postupne zrušila väčšinu opatrení prijatých v reakcii na krízu COVID-19, takže sa predpokladá, že objem dočasných núdzových opatrení klesne zo 4,3 % HDP v roku 2021 na 1,1 % HDP v roku 2022. Deficit verejných financií je ovplyvnený opatreniami prijatými na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho dosahu zvýšenia cien energie, ktoré sa v prognóze Komisie z jari 2022 odhadujú na 0,4 % HDP v roku 2022 a 0,2 % HDP v roku 2023¹². Tieto opatrenia zahŕňajú najmä sociálne transfery pre chudobnejšie domácnosti, zníženia nepriamych daní zo spotreby energie a dočasné úľavy na dani z príjmov fyzických osôb pre ľudí dochádzajúcich do zamestnania. Tieto opatrenia boli oznámené ako dočasné. Ak však ceny energie zostanú v roku 2023 zvýšené, niektoré z nich by sa mohli uplatňovať aj naďalej. Deficit verejných financií je ovplyvnený nákladmi na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, pričom v prognóze Komisie z jari 2022 sa predpokladá, že v roku 2022 budú na úrovni 0,3 % HDP a v roku 2023 na úrovni 0,4 % HDP¹³.
- (16) Rada vo svojom odporúčaní z 18. júna 2021 odporučila, aby Rakúsko v roku 2022 zachovalo podporné zámery fiškálnej politiky vrátane tých, ktoré vyplývajú z impulzu poskytnutého Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti, a aby zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Rada zároveň Rakúsku odporučila, aby – ak to hospodárske podmienky umožnia – uskutočňovalo fiškálnu politiku zameranú na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte a aby súčasne zvyšovalo investície s cieľom posilniť rastový potenciál.

¹² Tieto údaje predstavujú úroveň ročných rozpočtových nákladov na uvedené opatrenia prijaté od jesene 2021, a to vrátane bežných príjmov a výdavkov, ako aj prípadných opatrení v oblasti kapitálových výdavkov.

¹³ Predpokladá sa, že do konca roka 2022 sa celkový počet osôb vysídlených z Ukrajiny prichádzajúcich do Únie postupne zvýši na 6 miliónov, pričom ich geografické rozloženie je odhadnuté na základe veľkosti existujúcej diaspóry, relatívneho počtu obyvateľov prijímajúceho členského štátu a skutočného rozmiestnenia vysídlených osôb z Ukrajiny v rámci Únie v marci 2022. Pokiaľ ide o rozpočtové náklady na osobu, odhady vychádzajú z mikrosimulačného modelu Spoločného výskumného centra Komisie s názvom Euromod, pričom sa zohľadňujú tak peňažné transfery, na ktoré ľudia môžu mať nárok, ako aj vecné dávky, ako je vzdelávanie a zdravotná starostlivosť.

(17) Na základe prognózy Komisie z jari 2022, ako aj informácií uvedených v programe stability Rakúska na rok 2022 sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2022 podporné a dosiahnu úroveň $-1,2$ % HDP, čo je v súlade s odporúčaním Rady¹⁴. Rakúsko plánuje pokračovať v podpore obnovy tým, že bude využívať Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti na financovanie ďalších investícií v súlade s odporúčaním Rady. Kladný príspevok výdavkov financovaných z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie k hospodárskej činnosti sa má v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 zvýšiť o $0,1$ percentuálneho bodu HDP. Predpokladá sa, že investície financované z vnútroštátnych zdrojov budú v roku 2022 predstavovať expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni $0,3$ percentuálneho bodu¹⁵. Rakúsko preto plánuje v súlade s odporúčaním Rady zachovať investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Zároveň sa predpokladá, že rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) bude v roku 2022 predstavovať expanzívny príspevok k celkovým zámerom fiškálnej politiky na úrovni $0,5$ percentuálneho bodu. V tejto projekcii je zahrnutý dodatočný vplyv opatrení na riešenie hospodárskeho a sociálneho dosahu zvýšenia cien energie ($0,4$ % HDP), ako aj náklady na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny ($0,3$ % HDP).

¹⁴ Záporné znamienko ukazovateľa znamená, že rast primárnych výdavkov je vyšší než strednodobý hospodársky rast, čo poukazuje na expanzívnu fiškálnu politiku; kladné znamienko ukazovateľa naopak znamená, že rast primárnych výdavkov je nižší než strednodobý hospodársky rast, čo poukazuje na reštriktívnu fiškálnu politiku.

¹⁵ Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať expanzívny príspevok vo výške $0,4$ percentuálneho bodu HDP. Tieto výdavky zodpovedajú najmä vytvoreniu strategických zásob plynu, ako sa uvádza aj v programe stability na rok 2022.

- (18) V prognóze Komisie z jari 2022 sa uvádza, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2023 za predpokladu nezmenenej politiky predstavovať 0,4 % HDP¹⁶. Predpokladá sa, že Rakúsko bude v roku 2023 naďalej využívať granty v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na financovanie ďalších investícií na podporu obnovy. Kladný príspevok výdavkov financovaných z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ k hospodárskej činnosti má byť v porovnaní s rokom 2022 naďalej stabilný. Predpokladá sa, že investície financované z vnútroštátnych zdrojov budú v roku 2023 predstavovať reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni 0,4 percentuálneho bodu¹⁷. Zároveň sa predpokladá, že rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) bude v roku 2023 predstavovať všeobecne neutrálny príspevok k celkovým zámerom fiškálnej politiky na úrovni 0,0 percentuálneho bodu. Zahŕňa to vplyv postupného rušenia opatrení na riešenie zvýšených cien energie (0,2 % HDP) a ďalšie náklady na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP).
- (19) V programe stability na rok 2022 sa očakáva, že deficit verejných financií postupne klesne na 0,7 % HDP v roku 2024 a na 0,3 % do roku 2025. Počíta sa teda s tým, že deficit verejných financií zostane od roku 2023 až do konca obdobia programu pod úrovňou 3 % HDP. V týchto prognózach sa predpokladá, že v uvedenom časovom horizonte dôjde k zníženiu verejných výdavkov (z 50,4 % HDP v roku 2023 na 49,6 % HDP v roku 2024 a 49,4 % HDP v roku 2025). Podľa programu stability na rok 2022 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa do roku 2025 zníži, pričom v roku 2024 klesne na 74,5 % a následne v roku 2025 na 72,1 %. Podľa analýzy Komisie sa zdá, že riziká v oblasti udržateľnosti dlhovej služby sú v strednodobom horizonte stredné.

¹⁶ Záporné znamienko ukazovateľa znamená, že rast primárnych výdavkov je vyšší než strednodobý hospodársky rast, čo poukazuje na expanzívnu fiškálnu politiku; kladné znamienko ukazovateľa naopak znamená, že rast primárnych výdavkov je nižší než strednodobý hospodársky rast, čo poukazuje na reštriktívnu fiškálnu politiku.

¹⁷ Ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov majú predstavovať neutrálny príspevok.

- (20) Rakúsko čelí v strednodobom a dlhodobom horizonte stredným rizikám v oblasti fiškálnej udržateľnosti, ktoré sú spôsobené najmä tlakmi na rozpočet v dôsledku starnutia obyvateľstva. Očakáva sa, že pomer obyvateľstva v produktívnom veku (osoby vo veku 20 až 64 rokov) ku starším dospelým sa v nasledujúcich 50 rokoch zníži z troch pracovníkov na približne dvoch pracovníkov pripadajúcich na osobu vo veku nad 65 rokov. Podľa rizikového scenára, ktorý vypracovala pracovná skupina pre starnutie obyvateľstva, uvedeného v správe o starnutí obyvateľstva za rok 2021, ktorú vydala Komisia, sa očakáva, že verejné výdavky na dlhodobú starostlivosť sa prudko zvýšia z 1,8 % HDP v roku 2019 na 2,3 % HDP v roku 2030. Očakáva sa, že okrem demografických zmien bude k zvyšovaniu nákladov na dlhodobú starostlivosť prispievať aj potreba intenzívnejšej starostlivosti v dôsledku chorôb súvisiacich s vysokým vekom. Bola ohlásená komplexná reforma systému dlhodobej starostlivosti, ktorá sa však ešte neuskutočnila. Osobitná pracovná skupina zatiaľ zhrnula hlavné závery, ktoré vyplynuli z verejných konzultácií. Podľa správy pracovnej skupiny bude jednou z priorít reformy zriadiť koordinovanú kontrolu systému. To zahŕňa jasné rozdelenie právomocí na jednotlivých úrovniach verejnej správy, ako aj transparentnosť v súvislosti s pôvodom finančných prostriedkov a ich využívaním.
- (21) Fiškálny federalizmus Rakúska sa vyznačuje výrazným nesúlalom medzi úlohami v oblasti výdavkov a vytvárania príjmov na nižšej ako celoštátnej úrovni. Namiesto daňovej autonómie sa rozpočty na nižšej ako celoštátnej úrovni financujú na základe zložitého systému, ktorý spočíva v rozdeľovaní daní a v transferoch medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy. Tento systém oslabuje fiškálnu transparentnosť, ako aj politickú zodpovednosť, pričom poskytuje málo stimulov pre efektívne verejné výdavky. Keďže potreba reformy pretrváva, mala by sa riešiť v rámci rokovaní o budúcom zákone o fiškálnych vzťahoch medzi subjektmi verejnej správy, ktoré sa majú začať v decembri 2022. Popri reforme fiškálneho rámca krajiny môže k lepšej účinnosti a efektívnosti verejných výdavkov prispieť lepšie využívanie preskúmaní výdavkov, keďže tieto preskúmania pomáhajú kontrolovať pridelovanie finančných prostriedkov na základe politických priorít.

(22) V rámci daňového systému Rakúska stále existuje priestor na zlepšenie spravodlivosti a vytvorenie priaznivejších podmienok pre rast. Tento daňový systém sa vyznačuje vysokým zaťažením práce v podobe daní zo mzdy a príspevkov na sociálne zabezpečenie, pričom príspevky na sociálne zabezpečenie znášajú zamestnanci aj zamestnávateľia. To predstavuje prekážku pre vytváranie pracovných miest. Vysoké marginálne daňové sadzby zároveň pôsobia ako demotivačné faktory, ktoré odrádzajú ľudí od práce, a to najmä v spodnej časti príjmového spektra a v prípade druhých zárobkovo činných osôb v rodine. Nedávno prijatá ekologicko-sociálna daňová reforma je krokom správnym smerom a zavedenie ceny CO₂ pre odvetvia, na ktoré sa nevzťahuje systém obchodovania s emisiami (ETS), je dôležitým projektom v rámci plánu obnovy a odolnosti Rakúska. Štrukturálne výzvy však pretrvávajú. Existuje priestor na ďalšie zníženie nemzdových nákladov práce, ktoré by podporilo vytváranie pracovných miest a ponuku pracovnej sily, a to najmä v prípade osôb s nízkymi príjmami. Lepšie využívanie daní podporujúcich rast by mohlo pomôcť vytvoriť potrebný rozpočtový priestor a zlepšiť spravodlivosť daňového systému.

(23) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií s orientačným harmonogramom vykonávania, ktoré sa má dokončiť do 31. augusta 2026. Tieto reformy a investície prispievajú k riešeniu všetkých hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaní pre danú krajinu, ktoré Rada v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020 adresovala Rakúsku, alebo ich významnej podskupiny, ako aj k plneniu všetkých odporúčaní pre danú krajinu vydaných pred dátumom prijatia plánu obnovy a odolnosti. Opatrenia uvedené v pláne konkrétne prispievajú k plneniu významnej podskupiny odporúčaní pre danú krajinu identifikovaných v posledných rokoch v kontexte európskeho semestra. Plánované zmeny daňového systému pomôžu znížiť emisie skleníkových plynov a zároveň prispejú k presunu daňového zaťaženia zo zdaňovania práce a zohľadnia ekologické a sociálne aspekty. Lepšia dostupnosť kvalitných zariadení starostlivosti o deti v ranom detstve môže mať priaznivý vplyv na účasť žien na trhu práce. Čiastočne sa rieši aj výzva týkajúca sa rozdielu v dôchodkoch žien a mužov, ktorá je už dlhšie všeobecne uznaná. Zelená transformácia sa bude podporovať investíciami do i) energetickej efektívnosti; ii) obnoviteľných zdrojov energie; iii) dekarbonizácie priemyslu; iv) biodiverzity a v) obehového hospodárstva, ktoré budú doplnené súvisiacimi reformami vrátane prepracovania podporného rámca pre obnoviteľné zdroje energie a postupného vyradenia olejových vykurovacích systémov. Plán takisto pomôže podstatne zvýšiť digitálnu kapacitu podnikov. Administratívna záťaž pre podniky sa zníži prostredníctvom digitálnych „jednotných prístupových bodov“.

(24) Očakáva sa, že vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Rakúska prispeje k ďalšiemu pokroku v oblasti zelenej a digitálnej transformácie. Opatrenia na podporu cieľov v oblasti klímy na Rakúsku predstavujú 58,7 % celkových finančných prostriedkov pridelených v rámci plánu obnovy a odolnosti, zatiaľ čo opatrenia na podporu digitálnych cieľov predstavujú 52,8 % celkových finančných prostriedkov pridelených v rámci plánu obnovy a odolnosti. Plnohodnotné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti v súlade s príslušnými míľnikmi a cieľmi pomôže Rakúsku rýchlo sa zotaviť z dôsledkov krízy COVID-19 a zároveň posilní jeho odolnosť. Pre úspešné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti, ako aj iných hospodárskych politík a politík zamestnanosti, ktoré presahujú rámec plánu obnovy a odolnosti, je naďalej dôležité systematické zapojenie sociálnych partnerov a iných relevantných zainteresovaných strán, ktorým sa má zabezpečiť všeobecná zodpovednosť za celkový program v danej oblasti politiky.

- (25) Komisia 2. mája 2022 schválila partnerskú dohodu, stanovenú v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060¹⁸, ktorú predložilo Rakúsko. Rakúsko predložilo 21. októbra 2021 programy v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) stanovené v uvedenom nariadení, ktoré útvary Komisie 4. januára 2022 vrátili s pripomienkami. Rakúsko ešte nepredložilo svoj program v rámci Európskeho sociálneho fondu plus. V súlade s nariadením (EÚ) 2021/1060 má Rakúsko pri programovaní fondov politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 zohľadniť príslušné odporúčania pre danú krajinu. Predstavuje to predpoklad na zlepšenie účinnosti a maximalizáciu pridanej hodnoty finančnej podpory, ktorá sa má získať z fondov politiky súdržnosti, ako aj podporu koordinácie, komplementarity a koherentnosti medzi týmito fondmi politiky súdržnosti a inými nástrojmi a fondmi Únie. Úspešné vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako aj programov politiky súdržnosti závisí aj od odstránenia prekážok brániacich investíciám na podporu zelenej a digitálnej transformácie a vyváženého územného rozvoja.
- (26) Nad rámec hospodárskych a sociálnych výziev, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti, Rakúsko čelí viacerým ďalším výzvam týkajúcim sa jeho trhu práce. Vďaka silnému systému sociálnej ochrany a rozsiahlym opatreniam v príslušnej oblasti politiky bol sociálny dosah pandémie COVID-19 v Rakúsku obmedzený. Rakúsko dosahuje dobré výsledky vo väčšine rozmerov Európskeho piliera sociálnych práv, niektoré výzvy však pretrvávajú. Patrí k nim najmä nedostatočne využitý potenciál žien, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších pracovníkov a ľudí s migrantským pôvodom. To je obzvlášť problematické vzhľadom na nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily. Uvoľnenie nevyužitého potenciálu týchto skupín by mohlo znížiť tlak na rakúsky trh práce.

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

(27) Zatiaľ čo miera zamestnanosti žien je výrazne nad priemerom Únie, Rakúsko je na druhom mieste v Únii, pokiaľ ide o zamestnanie žien na čiastočný úväzok. V roku 2021 pracovalo na čiastočný úväzok 49,9 % rakúskych žien v porovnaní s priemerom Únie na úrovni 28,3 %. Potenciál na posilnenie účasti žien na trhu práce na plný úväzok je teda značný. Matkám sťažuje aktívnejšiu účasť na trhu práce obmedzená ponuka cenovo dostupnej a kvalitnej starostlivosti o deti. Len 21,1 % detí do troch rokov navštevuje zariadenia formálnej starostlivosti o deti, čo je jedna z najnižších mier v Únii, ktorá ďaleko zaostáva za barcelonským cieľom stanoveným na zasadnutí Európskej rady v roku 2002, podľa ktorého má zariadenia formálnej starostlivosti o deti navštevovať 33 % detí do troch rokov. Vysoký podiel práce na čiastočný úväzok spolu s nadmerným zastúpením žien v odvetviach s nízkymi mzdami sú hlavnými faktormi, ktoré v Rakúsku prispievajú k veľkému rozdielu v odmeňovaní žien a mužov a relatívne veľkému rozdielu v dôchodkoch žien a mužov. Pandémia COVID-19 tieto rodové nerovnosti ešte viac prehĺbila, keďže značný podiel žien kombinoval prácu s povinnosťami súvisiacimi so starostlivosťou. Kľúčom k lepšiemu využitiu potenciálu žien na trhu práce je rozšírenie ponuky kvalitnej starostlivosti o deti zvýšením noriem kvality, zabezpečenie dlhších otváracích hodín v zariadeniach starostlivosti o deti a odstránenie demotivačných faktorov, ktoré odrádzajú od zvýšenia úväzku (napr. zlepšením daňových stimulov).

(28) Viaceré znevýhodnené skupiny by sa mohli lepšie začleniť do trhu práce, a to najmä nízkokvalifikovaní a starší pracovníci, ako aj pracovníci s migrantským pôvodom. Takmer polovica dlhodobo nezamestnaných v Rakúsku ukončila nanajvýš nižšie sekundárne vzdelanie (*Pflichtschule*). Účasť ľudí s migrantským pôvodom na trhu práce zostáva nízka, pričom miera zamestnanosti je v ich prípade v roku 2020 o 12,7 percentuálneho bodu nižšia ako miera zamestnanosti ľudí narodených v Rakúsku. To je obzvlášť problematické, keďže študijné výsledky detí v Rakúsku, ich pracovné príležitosti a budúca výška príjmov sú zvyčajne do veľkej miery determinované študijnými výsledkami, pracovnými príležitosťami a výškou príjmu ich rodičov. Opatreniami v rakúskom pláne obnovy a odolnosti na podporu rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností sa tieto výzvy budú riešiť, a to podporou odbornej prípravy pre nízkokvalifikovaných pracovníkov a dlhodobo nezamestnané osoby. Plánované opatrenia zároveň v plnej miere neriešia základný problém účasti na trhu práce, pokiaľ ide o ľudí s migrantským pôvodom a nízkokvalifikovaných pracovníkov. Študijné výsledky týchto skupín treba navyše zlepšiť v oveľa skoršom veku. Naďalej sú potrebné aj dodatočné možnosti rekvalifikácie a celoživotného vzdelávania pre pracovníkov všetkých vekových kategórií.

- (29) Rastúci nedostatok zručností (*kvalifikovanej pracovnej sily – Fachkräftemangel*) sa stáva čoraz väčšou výzvou pre spoločnosti, ktoré sú odkázané na vysokokvalifikovaných odborníkov, ako sú odborníci v oblasti informačných technológií (IT), ako aj na kvalifikovaných odborníkov pre rýchlo rastúce odvetvie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov. Príčiny nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily sú rôznorodé, pričom pandémie COVID-19 tento stav ešte zhoršila. Tento problém by sa mohol zmierniť rozšírením príležitostí pre vysokokvalifikované talenty zo zahraničia, pokiaľ ide o pozície, ktoré nemožno obsadiť pracovnou silou z Rakúska alebo Únie. V súčasnosti platné postupy predstavujú značnú administratívnu záťaž pre spoločnosti, ktoré chcú zamestnať pracovníkov z krajín mimo EÚ, čo sťažuje prilákanie potrebných zahraničných talentov. To brzdí rast produktivity, čo je viditeľné najmä v sektore služieb, a obzvlášť v sektore IT. Nedávne rakúske reformy „zrýchlenej“ schémy pre kvalifikovanú pracovnú silu z krajín mimo EÚ (*Rot-Weiß-Rot-Karte*) z rokov 2019 a 2020 sa nepreukázali ako účinné pri riešení celkovej výzvy. Mohli by sa preto prijať ďalšie opatrenia, ktoré by spoločnostiam umožnili prijímať kvalifikovaných pracovníkov zo zahraničia. To zahŕňa urýchlenie postupov a ich lepšie zameranie na individuálne potreby spoločností.
- (30) Vzhľadom na mandát hláv štátov, resp. predsedov vlád Únie, ktorý je stanovený vo vyhlásení z Versailles, je cieľom návrhu Komisie pre REPowerEU čo najskôr ukončiť závislosť Únie od dovozu fosílnych palív z Ruska. Na tento účel Komisia plánuje v dialógu s členskými štátmi určiť najvhodnejšie projekty, investície a reformy na vnútroštátnej úrovni, regionálnej úrovni a na úrovni Únie. Cieľom týchto opatrení je znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív a prejsť na dovoz fosílnych palív z iných krajín, než je Rusko.

(31) Geopolitický vývoj vyvolaný inváziou Ruska na Ukrajinu odhalil riziká týkajúce sa bezpečnosti dodávok energie v Rakúsku. Rakúsko je do veľkej miery závislé od dovozu plynu z Ruska. V roku 2020 tvoril plyn, ktorý Rakúsko doviezlo z Ruska, približne 80 % jeho celkového dovozu plynu, pričom priemer Únie je 44 %. Plyn má v Rakúsku významný podiel aj na spotrebe energie (22,7 %, čo je mierne pod priemerom Únie na úrovni 24,4 %), a to najmä pokiaľ ide o priemyselnú spotrebu a vykurovanie. Rakúsko je však menej závislé od Ruska v prípade ropy (10 % jeho ropy pochádza z Ruska, čo je výrazne menej ako priemer Únie na úrovni 26 %) ¹⁹. Kľúčom k zníženiu závislosti od ruského plynu bude diverzifikácia dodávok energie, ako aj zvýšenie flexibility a kapacity spätného toku pre už aj tak rozsiahle prepojenia s inými členskými štátmi. Pri nových investíciách do infraštruktúry a sietí na rozvod plynu by sa však malo podľa možnosti dbať na ich odolnosť voči budúcim zmenám, aby sa mohli v budúcnosti preorientovať na udržateľné palivá a stať sa tak dlhodobo udržateľnými. Zníženie závislosti od ruského plynu zahŕňa aj investície do výroby obnoviteľných plynov (napríklad obnoviteľného vodíka a udržateľného biometánu), ktorými možno nahradiť zemný plyn, a to najmä v odvetviach a regiónoch, ktoré sú najzraniteľnejšie voči prerušeniam dodávok. Navyše, ďalšie obnoviteľné zdroje energie, ako napríklad geotermálna energia, sa stále dostatočne nevyužívajú a mohlo by sa im venovať viac pozornosti.

¹⁹ Eurostat (2020), podiel dovozu z Ruska na celkovom dovoze zemného plynu a ropy. Priemer EÚ27 je založený na dovoze z krajín mimo EÚ27. Od marca 2022 prestalo Rakúsko dovážať ropu z Ruska.

(32) V roku 2020 predstavoval podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie v Rakúsku 37 %, čo je nad cieľom 34 % stanoveným pre daný rok. Reformou podpory obnoviteľných zdrojov energie z roku 2021 zahrnutou do plánu obnovy a odolnosti sa vytvoril potrebný rámec na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov na spotrebe elektrickej energie. Reforma umožní zvýšiť do roku 2030 ročnú kapacitu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov o 27 TWh, čím prispeje k dosiahnutiu cieľa na úrovni 100 % do roku 2030 (zo súčasných 81 % v roku 2020). Investície do energie z obnoviteľných zdrojov sú však brzdené zdĺhavým priestorovým plánovaním a postupmi udeľovania povolení, čo je problém, ktorý je čiastočne spôsobený zložitým rozdelením právomocí medzi federálnou a regionálnou úrovňou verejnej správy a problémami s nedostatkom zamestnancov v správe. V rámci prípravy na plánované rozšírenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov by Rakúsko mohlo zvážiť výrazné zvýšenie investícií do infraštruktúry siete (napríklad do uskladňovania, distribúcie a prenosu) a zabezpečiť včasné zavedenie takejto infraštruktúry. Zvýšením ambícií v oblasti energetickej efektívnosti v stavebníctve a priemysle sa zníži závislosť od fosílnych palív. V rakúskej dlhodobej stratégii obnovy budov sa stanovujú jasné míľniky do roku 2050, pričom jej cieľom je dosiahnuť 80 % dekarbonizáciu fondu budov. Plán obnovy a odolnosti urýchli postupné vyradovanie kotlov na fosílna palivá v stavebníctve a nahradí ich technológiou vykurovania pomocou energie z obnoviteľných zdrojov alebo diaľkovým vykurovaním. Ciele Rakúska v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2030 sú však málo ambiciózne; krajina by mohla urýchliť investície do hĺbkovej obnovy budov, nahradenia fosílnych palív vykurovaním pomocou energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj do lepšieho riadenia spotreby energie prostredníctvom digitalizácie služieb v oblasti úžitkovej energie (ako sú inteligentné meradlá a termostaty). Ďalšie úsilie o dekarbonizáciu priemyselných procesov, a to aj prostredníctvom obnoviteľných plynov, by zároveň pomohlo znížiť dopyt po plyne a ochrániť podniky pred cenovou volatilitou. Na to, aby Rakúsko dosiahlo súlad s cieľmi balíka „Fit for 55“, bude potrebné ďalšie zvýšenie ambícií v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, väčšieho využívania obnoviteľných zdrojov energie a zvyšovania energetickej efektívnosti.

- (33) Hoci zrýchlenie prechodu ku klimatickej neutralite a odklonu od fosílnych palív bude mať v niektorých odvetviach za následok značné náklady na reštrukturalizáciu, Rakúsko môže v rámci politiky súdržnosti využiť Mechanizmus spravodlivej transformácie, aby zmiernilo sociálno-ekonomický dosah tohto prechodu v najviac zasiahnutých regiónoch. Rakúsko môže okrem toho využiť Európsky sociálny fond plus zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057²⁰ na zlepšenie pracovných príležitostí a posilnenie sociálnej súdržnosti.
- (34) Rada na základe posúdenia Komisie preskúmala program stability na rok 2022 a jej stanovisko²¹ je zohľadnené v odporúčaní 1.
- (35) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada odporučila, aby členské štáty eurozóny aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti prijali opatrenia, ktorými vykonajú odporúčania uvedené v odporúčaní na rok 2022. V prípade Rakúska je to zohľadnené najmä odporúčaniami 1, 2 a 3,

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013 (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21).

²¹ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rakúsko v rokoch 2022 a 2023 prijalo opatrenia s týmto cieľom:

1. v roku 2023 zabezpečiť, aby bol rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi politiky, pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cieľená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré najviac pociťujú prudký nárast cien energií, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny; byť pripravené prispôbiť súčasné výdavky vyvíjajúcej sa situácii; zvýšiť verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu RePowerEU, okrem iného aj využitím Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie; v období po roku 2023 uskutočňovať fiškálnu politiku zameranú na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií; zabezpečiť primeranosť a fiškálnu udržateľnosť systému dlhodobej starostlivosti; zjednodušiť a zracionalizovať fiškálne vzťahy a právomoci na všetkých úrovniach verejnej správy a zosúladiť úlohy v oblasti financovania a výdavkov; zlepšiť daňový mix s cieľom podporiť inkluzívny a udržateľný rast;
2. pokračovať vo vykonávaní svojho plánu obnovy a odolnosti v súlade s míľnikmi a cieľmi uvedenými vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 13. júla 2021; urýchlene dokončiť rokovania s Komisiou o programových dokumentoch politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027, aby sa mohli začať uplatňovať;
3. zvýšiť účasť žien na trhu práce, a to aj posilnením kvalitných služieb starostlivosti o deti, a zlepšiť výsledky znevýhodnených skupín na trhu práce;

4. znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív a diverzifikovať dovoz fosílnych palív urýchlením zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov a potrebnej infraštruktúry, najmä prostredníctvom zjednodušenia plánovania a ďalšieho zefektívnenia postupov udeľovania povolení, ako aj zvýšením energetickej efektívnosti, najmä v priemysle a stavebníctve, a diverzifikáciou dodávok energie, ako aj zvýšením flexibility a kapacity spätného toku v rámci prepojení.

V Bruseli

Za Radu

predseda/predsedníčka
